

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/144/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7514208569
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Slobodník
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7514208569.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci žalobcu: BL Telecom collection, s.r.o., so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: XX XXX XXX, proti žalovanému: Š. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XX, XXX XX Č., v konaní o zaplatenie 1 299,20 eur s prísl, o námietke žalobcu proti prípustnosti vedľajšieho účastníctva, o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Košice-okolie č.k. 13C/240/2014-45 z 8.10.2014

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa (ďalej len súd) rozhodol o prípustnosti vedľajšieho účastníka Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa POS (ďalej len Združenie) tak, že námietke žalobcu o neprípustnosti vedľajšieho účastníctva na strane žalovaného vyhovel.

Občianske združenie Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“ (ďalej len „Združenie“) podalo prostredníctvom svojho právneho zástupcu K.. N. N., advokátska kancelária so sídlom M. XXXX/X, R. dňa 10.07.2014 návrh na vstup do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaného, ktorý odôvodnil tým, že ide o občianske združenie, ktorého hlavnou náplňou činnosti je zastupovanie spotrebiteľa a ochrana ich spotrebiteľských práv v konaní pred súdom, respektíve ich podpora formou vedľajšieho účastníka. Súd oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania doručil žalobcovi a žalovanej. V rozpore s článkom 19 ods.2, 3 Ústavy je pri vstupe VÚ aj zo zákona o ochrane osobných údajov a k neoprávnenému sprístupňovaniu telekomunikačného tajomstva a preto žalobca žiadal nepripustiť vstup vedľajšieho účastníka do konania.

Súd citoval § 93 O.s.p., § 2 písm.a/, b/, § 25 ods.1 - 6 zák. č. 250/2007 Z.z. a dôvodil, že podľa uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp.zn. 6 Cdo 207/2011 účinky vzniku vedľajšieho účastníctva môžu nastať len v takom konaní, v ktorom sa môže naplniť jeho zmysel a účel, teda „pomoc v spore“ niektorému z účastníkov. Takýmto konaním môže byť zásadne len sporové konanie [to však neplatí pre také štádium sporového konania, v ktorom súd rozhoduje o žalobe platobným rozkazom (tzv. skrátene konanie), kedy sa táto pomoc môže najskôr prejavíť, až keď bude proti platobnému rozkazu podaný odpor].

Povahe a účelu občianskeho súdneho sporového konania by sa priečil vstup takéhoto vedľajšieho účastníka do konania, ktorý by bol spotrebiteľovi nanútený a v zmysle vyššie citovaného uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 3 Cdo/188/2012 vedľajší účastník môže do konania vstúpiť buď z vlastnej iniciatívy alebo iniciatívy účastníka konania. Ak účastník konania navrhne, aby určitý subjekt vstúpil do konania ako vedľajší účastník, súd oboznámi s uvedeným návrhom tento subjekt a vyzve ho, aby sa k nemu vyjadril a oznámil, či vstupuje do konania ako vedľajší účastník. Pokiaľ označený subjekt urobí procesný úkon prejavujúci jeho vôľu vstúpiť do konania, stáva sa vedľajším účastníkom vo chvíli, keď súdu dôjde jeho písomné oznámenie alebo keď svoj úkon urobí ústne do súdnej zápisnice; k vzniku vedľajšieho účastníctva sa nevyžaduje rozhodnutie súdu. Pokiaľ účastníkom

navrhnutý subjekt neprejaví vôľu vstúpiť do konania v procesnej pozícii vedľajšieho účastníka, nevzniká jeho vedľajšie účastníctvo; nikoho totiž nemožno nútiť, aby sa stal vedľajším účastníkom konania.

Predpokladmi účasti vedľajšieho účastníka v konaní sú: a/ výzva účastníka konania alebo podnet vedľajšieho účastníka konania, b/ uvedenie na strane ktorého účastníka bude vedľajší účastník vystupovať, c/ preukázanie právneho záujmu vedľajšieho účastníka na výsledku sporu (ak nejde o prípad, v ktorom tento záujem vyplýva z osobitného zákona - k tomu viď tiež ďalej), d/ rozhodnutie súdu o prípustnosti vedľajšieho účastníka (ak účastník konania vznesie námietku neprípustnosti vedľajšieho účastníctva), e/ súhlas vedľajšieho účastníka, ak jeho vstup navrhol účastník konania, f/ súhlas (hlavného) účastníka konania, na strane ktorého má vedľajší účastník vystupovať, ak podnet na vstup dal sám vedľajší účastník.

Pri využívaní tejto formy ochrany práv spotrebiteľa je ale potrebné zdôrazniť, že prejavom skutočného a úprimného záujmu o ochranu práv konkrétneho spotrebiteľa zo strany tej - ktorej právnickej osoby a logickým predpokladom efektívnosti ňou individuálne poskytovanej ochrany je, že: 1. sa dôsledne oboznámi so všetkými okolnosťami charakterizujúcimi situáciu daného spotrebiteľa, 2. nebude paušálne vstupovať ("nanucovať sa") do všetkých jej známych konaní, v prípade ktorých by mohla pôsobiť v procesnom postavení vedľajšieho účastníka (§ 93 ods. 2 O.s.p.), 3. vstúpi len do tých konaní, v ktorých to reálne vyžadujú potreby toho, koho chce v konaní podporovať a kto má byť v zmysle zákona objektom ochrany - spotrebiteľa (právnickej osoby na ochranu práv spotrebiteľov).

Účel procesnej pomoci v sporovom konaní, ktorú má vedľajší účastník poskytovať (hlavnému) účastníkovi konania, môže byť naplnený len ak účastník, na strane ktorého chce vedľajší účastník vystupovať, s vedľajším účastníctvom súhlasí.

V podanom odvolaní Združenie navrhlo v odvolacom konaní vydať uznesenie, že námietke žalobcu o neprípustnosti vedľajšieho účastníctva na strane žalovaného sa nevyhovuje.

Namietalo, že došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, oni majú právo na trovy konania a sú tu dôvody na zrušenie uznesenia podľa § 221 ods.1 O.s.p. VÚ má podľa prvej vety § 93 ods.4 O.s.p. rovnaké práva a povinnosti ako účastník, teda má právo okrem iného aj nazerať do súdneho spisu a robiť si z neho výpisy, podpisy, fotokópie a pod. Tým ale nie je dotknutá jeho povinnosť chrániť takto získané osobné údaje podľa zák. č. 428/2002 Z.z. o ochrane osobných údajov a zachovávať telekomunikačné tajomstvo. O.i. s účinnosťou od 15.10.2008 OSP zaviedol novú skupinu subjektov, ktorí môžu vstupovať ako VÚ v konaní podľa zák. č. 250/2007 Z.z., ďalej tvrdil, že VÚ na strane žalovaného je právnickou osobou zriadenou za účelom kolektívnej ochrany spotrebiteľov (§ 3 ods.5 zák. č. 250/2007 Z.z.) na zastupovanie spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a odvolateľ poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR PL ÚS 1/2014-9, a so zreteľom na tvrdenie, že žalovaný sa nevyjadril k vstupu VÚ do konania a súd nemôže uplatniť domnienku v zmysle § 101 ods.3 O.s.p., sú aj iné rozhodnutia, napr. uznesenie KS Banská Bystrica 17Co/506/2014, podľa ktorého pri § 93 ods.2 O.s.p. účinky vstupu VÚ do konania nastávajú už okamihom doručenia oznámenia o vstupe súdu, výslovný súhlas podporovaného účastníka konania so vstupom VÚ do konania na jeho strane nie je potrebný, dôvodom nepripustenia VÚ do konania je len výslovný nesúhlas podporovaného účastníka, ktorý tento oznámil súdu (súhlas podporovaného účastníka sa vyžaduje len vo vzťahu ku konkrétnym procesným úkonom, k odvolaniu napr. ku dovolaniu a pod. uviedol výklad rozhodnutia NS SR sp.zn. 3Cdo/188/2012, ktoré sa nesprávne interpretuje).

Nesprávny je právny záver o nevyslovení súhlasu so vstupom do konania VÚ. Nevyslovenie súhlasu nie je možné považovať za nesúhlas so vstupom (porov. uznesenie Najvyššieho súdu SR vo veci 6Cdo/323/2013).

Skutočnosť, že vôľu vstúpiť do určitého konania prejaví právnická osoba, činnosť ktorej je zameraná na ochranu práv spotrebiteľa, neznamena, že spotrebiteľ musí s jej vstupom do konania súhlasiť. Povahe a účelu občianskeho súdneho sporového konania by sa priečil vstup takéhoto VÚ do konania, ktorý by bol spotrebiteľovi nanútený (uznesenie NS SR 3Cdo/188/2012 publikované ako rozhodnutie 62. V Zbierke rozhodnutí a stanovísk NS SR č. 4/2014). V predmetnej veci vstup VÚ nie je nanútený a nemajú vedomosť o tom, že žalovaný so vstupom VÚ nesúhlasil.

VÚ svojou činnosťou naplňa ciele politiky EÚ v oblasti ochrany práv spotrebiteľov (čl. 169 Lisabonskej zmluvy, čl. 38 Charty základných práv EÚ, príslušnosť smernice EÚ a rozsudky Súdneho dvora EÚ ako aj vnútroštátnu právnu úpravu o ochrane spotrebiteľov).

Pokiaľ žalobca argumentuje tým, že na neprijateľné podmienky spotrebiteľských zmlúv ako aj nekalé obchodné praktiky je súd povinný prihliadať ex offa a teda aj z tohto hľadiska sú trovy právneho zastúpenia VÚ neúčelné, vedia v tejto súvislosti z vlastnej praxe poukázať na množstvo rozhodnutí

prvostupňových súdov, kde sa tak nestalo a priaznivejší výsledok v súdnom spore bol z pohľadu spotrebiteľa dosiahnutý až právnou intervenciou VÚ na jeho strane.

Naopak poukázal na prax súdov, keď poskytovateľom služieb, ktorý svoje nároky hromadne uplatňujú formulárovými žalobami v právnom zastúpení externých advokátskych kancelárií, sú priznávané trovy bez toho, aby súdy preskúmali ich účelnosť.

Konateľom v spoločnosti žalobcu BL Telecom collection, s.r.o. je K.. I. Š. (do 9.10.2013 bol jediným spoločníkom spoločnosti). K.. I. Š. ako právny zástupca žalobcu (Advokátska kancelária SOUKENÍK -ŠTRPKA, s.r.o.) podáva formulárové žaloby na vymáhanie nárokov z neprijateľných zmluvných podmienok.

Vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu v konaní o 1 299,20 € s prísl. považoval odvolanie za neopodstatnené. Hlavný účastník musí využiť svoje právo podať opravný prostriedok, VÚ bez prejavu vôle tohto účastníka nemôže konať. O.i. poukazuje na viaceré rozhodnutia okresných súdov v SR a dovolil si poznamenať z uznesenia NS SR 3Cdo/188/2012 zo dňa 5.2.2013: „z ustanovenia § 93 O.s.p. nemožno žiadnym spôsobom vyvodiť, že by VÚ mohol v konaní vystupovať napriek nesúhlasu ním podporovaného účastníka, svoj nesúhlas s VÚ tento účastník nemusí ani odôvodňovať“.

Aj so zreteľom na uznesenie NS SR z 30.10.2013 sp.zn. 6Cdo/357/2012 je zrejmé, že ak žalovaný v štádiu konania (rozumej počas konania spotrebiteľských veciach) nevyvíja žiadnu procesnú aktivitu a teda žalovaný v tomto štádiu konania neuplatňuje svoje procesné práva, nemôže tak procesne a účinne urobiť ani subjekt, ktorý je uznaný súdu, že vstupuje do konania na jeho strane ako vedľajší účastník. Ďalej vo vyjadrení rozoberá výklad § 93 ods.5, 6 O.s.p. z hľadiska možnosti VÚ podať odpor proti platobnému rozkazu a podanie odvolania a dovolania a poukazuje na viaceré rozhodnutia (uznesenia NS SR 1Cdo/2010/2012, 7Cdo/135/2013 a 6Cdo/357/2012).

Odvolací súd postupom podľa § 214 ods.2 O.s.p. (bez nariadenia odvolacieho pojednávania) preskúmal napadnuté uznesenie podľa § 212 ods.1, 3 O.s.p. a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je predčasné, v konaní síce bol úplne zistený skutkový stav, ale vec bola nesprávne právne posúdená z hľadiska ochrany spotrebiteľa v riešenej veci, a preto podľa § 221 ods.1 O.s.p. z dôvodu § 221 ods.1 písm.f/ O.s.p. odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil.

Dňa 12.5.2014 napadla žaloba o 1 299,20 € s prísl., proti žalovanému Š. L. s tým, že sa žiadalo žalobou vydať platobný rozkaz a priznať túto sumu aj s úrokmi z omeškania 9,25 € ročne vo výške 57,97 €, za obdobie od 18.5.2011 do zaplatenia ako aj z ďalších súm a s priznaním trov konania a súdneho poplatku vo veci. Dňa 17.7.2014 žalovaný prevzal uznesenie s povinnosťou vyjadriť sa, či môže súd rozhodnúť bez nariadenia pojednávania na základe listinných dôkazov a zároveň mu bol doručený aj návrh. Dňa 9.7.2014 vstupuje Združenie - pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, Nám. Legionárov 5, Prešov do konania s predložením plnej moci zo dňa 21.2.2014 pre právnu zástupkyňu (č.l. 35 spisu). Dňa 30.7.2014 vo veci sp.zn. 13C/240/2014 došlo súdu prvého stupňa odvolanie žalovaného (bez dátumu ale s jeho podpisom), že Štefan Tóth žiada splátkový kalendár, nakoľko teraz svoj dlh voči BL Telecom collection nevie uhradiť, lebo mzdy mu zrážajú už viacerí exekútori. Vyživuje dve maloleté deti, preto toto žiada.

Na to sa vyjadril žalobca k účasti VÚ v konaní dňa 11.9.2014, avšak do rozhodnutia súdu prvého stupňa sp.zn. 13C/240/2014 z 8.10.2014 žalovaný sa už nevyjadril, toľž nevyjadril svoj nesúhlas proti vstupu VÚ do konania a ďalším úkonom VÚ bolo odvolanie VÚ proti uzneseniu Okresného súdu Košice-okolie proti námietke žalobu o neprípustnosti VÚ na strane žalovaného.

Podľa § 18 veta prvá O.s.p. účastníci majú v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie.

Keďže doteraz disponuje žalovaný len týmto vyjadrením, nemožno toto vyjadrenie považovať za nesúhlas so vstupom VÚ do konania, hlavne z hľadiska správnej argumentácie pri ochrane práv a záujmov žalovaného - spotrebiteľa, ktorý je žiteľom rodiny s maloletými deťmi a zatiaľ sa odvolaciemu súdu javí, že vstup VÚ do konania bol zákonný a potrebný pri dodržaní rovnosti oboch účastníkov, keďže žalobca disponuje skúsenou právnickou kanceláriou pri ochrane svojej spoločnosti s r.o. v konaní a žalovaný o vstupe VÚ do konania nedisponoval žiadnym zastúpením a ani o takého zastúpenie súd prvého stupňa nepožiadaval.

Preto treba prisvedčiť odvolaniu VÚ, že povaha a účelu občianskeho súdneho sporového konania sa neprieči vstup VÚ do konania, keď navyše žalovaný ako spotrebiteľ sa v tejto veci sa aj vyjadril vo veci (nie je neznáma jeho adresa, príp. nezdržiava sa v zahraničí a pod.). Uznesenie NS SR vo veci 3Cdo/188/2012 publikované v Zbierke rozhodnutí č. 4/2014 nezakazuje vstup VÚ, ak žalovaný má o tomto vstupe vedomosť, ale nevyjadril svoj nesúhlas so vstupom VÚ do konania.

Odvolací súd pripomína, že so zreteľom na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu SR ako aj celej politiky EÚ v oblasti ochrany práv spotrebiteľov, čl. 38 Charty základných práv EÚ, príslušnosť Smernice EÚ a rozsudky Súdneho dvora EÚ so zdôraznením na vnútroštátnu právnu úpravu o ochrane spotrebiteľov, keďže spotrebiteľovi nebol nanútený vstup VÚ do konania a z hľadiska favorizácie spotrebiteľa v riešených veciach pri ochrane slabšieho účastníka v sporovom konaní, keď VÚ môže napomôcť aj poskytovaním právnych služieb advokátky žalovanému v riešenej veci pri ochrane práv spotrebiteľa, je v tejto riešenej veci vstup VÚ do konania potrebný a súladný so zákonom č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa.

Napokon vstup VÚ do tohto konania so zreteľom na jasné vyjadrenie žalovaného označené ako odvolanie; je potrebné aj vzhľadom na praktické možnosti žalovaného ako spotrebiteľa, ktorý sa nemôže orientovať v žalovanom nároku žalobcu a nejde pritom o podanie obranného prostriedku, či už odvolania, odporu alebo dovolania vo veci (pozri aj uznesenia NS SR 3Cdo/188/2012, 3Cdo 188/2012).

Z uvedených dôvodov podľa § 221 ods.1 písm.f/ O.s.p., keďže VÚ bola postupom súdu prvého stupňa pri nesprávnom právnom posúdení vstupe do konania odňatá možnosť konať pred súdom, odvolací súd zrušil napadnuté uznesenie.

Po vrátení veci podľa § 221 ods.2 O.s.p. bude pokračovať v konaní súd prvého stupňa s vedľajším účastníkom.

So zreteľom na uznesenie 3Cdo/188/2012 aj ďalšie rozhodnutia, ktoré favorizujú spotrebiteľa, (pozri uznesenie NS SR 7ECdo/278/2013 zo 6.8.2014 o neudržateľnosti princípu vigilanti bus iura scripta sunt - v spotrebiteľských veciach), ustupuje tento princíp dôležitejšiemu princípu, ktorým je ochrana práv spotrebiteľa, s účasťou VÚ.

Výsledok hlasovania - pomer hlasov: 3 hlasy za (§ 3 ods.9 tretia veta zák.č.757/04 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.